

Beste lezer,

Welkom bij de nieuwsbrief van deze week, nummer 323, van 21 januari. Het zonnetje is langzaam tevoorschijn aan het komen en de vogels lijken hier ook van te genieten. Verder zijn er prachtige foto's ingestuurd en is er weer een rondje van Jos.

Veel leesplezier!

Mededelingen

Jaarthema Oevers

Alle documenten die tot nu toe ontwikkeld zijn kan je vinden in onze kennisbank.

[Klik hier](#)

Team Oevers

Het Team Oevers zal vormgeven aan het Jaarthema. Voornaamste doel is om bestaande kale oeverbeschoeiingen ('droeve oevers') natuurvriendelijker te maken. Een leuke opgave. Ideeën en voorstellen van het team kunnen in samenwerking met instanties misschien leiden tot realisatie. Belangstellenden die in het team Oevers willen meedoen kunnen zich via het e-mailadres oevers@delfland.knnv.nl aanmelden. In maart volgt er een startbijeenkomst en wordt er een algemeen werkplan vastgesteld. Wie weet bereiken we meer natuurrijke oevers in onze eigen leefomgeving!

Meldpunt mooi en kwalijke oevers

Voor het jaarthema Oevers openen wij een meldpunt om opvallende oevers door te geven. Dit kunnen hele kwalijke oevers zijn, met weinig natuurlijke kenmerken of juist voorbeeldige oevers met veel natuurwaarde. Ook plekken waar nieuwe oevers worden aangelegd mogen getipt worden.

Het gaat hierbij om locaties in ons werkgebied. Meldingen, liefst met korte beschrijving, kunnen gedaan worden op oevers@delfland.knnv.nl. Vermeld in elk geval het adres van de locatie, met eventueel een foto (liggend formaat). Aangemelde oevers, goed en slecht, kunnen onderdeel worden van excursies die we organiseren of in onze nieuwsbrief een vermelding krijgen. Alle meldingen worden geregistreerd en de mooiste foto's doen mee voor een prijsje als wij het jaarthema afsluiten.

Nieuw redactie e-mailadres

Per 1 januari 2026 hebben we een speciaal email adres waar iedereen zijn kopij (terugblik, waarnemingen, tips) naar toe kan sturen: nieuwsbrief@delfland.knnv.nl Omdat nieuwsbrief altijd vrij vol is verzoeken we jullie zowel de tips als de terugkoppeling lekker kort te houden, ca drie regels lang. Tips graag als samenvatting.

Jaarthema 2026: natuurlijke oevers

Het valt op hoeveel houten beschoeiingen er in onze omgeving zijn (en nog steeds worden aangebracht). Door het aanbrengen van natuurvriendelijke aanpassingen blijft onze wateromgeving een podium voor boeiend leven. Er valt nog veel te verbeteren. Natuurlijk Delfland zet oevers daarom op de agenda als jaarthema van 2026. Met goede initiatieven hopen we veel aandacht te krijgen voor meer natuurvriendelijke oevers. Doe je mee in het oeverteam?

Soort van het seizoen is de **brasem**. Algemene soort in allerlei watertypen. Kan hoge dichtheden bereiken in voedselrijke wateren. In hoge aantallen kan brasem de waterkwaliteit negatief beïnvloeden, door het woelen in de bodem. Hierdoor vindt vertroebeling plaats. Bij voorkeur vindt de paai plaats in ondiep, plantenrijk water. Zie je een brasem? Mail aan natuurlijkdelfland@knnv.nl.

Melarium; ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers: Natuurlijk Delfland en de Imkervereniging Delft.

Het Melarium is te bereiken via de Thijssesweg 11 in Delft. Verhuur voor groepen tot tien deelnemers: neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 – 13070714, natuurlijkDelfland@knnv.nl

Agenda

Datum, tijd en activiteit	Omschrijving
22 januari, 12.00 uur, aanspoelsels op het Groene strand	Verzamelen: Strandopgang Molenslag, Monster We gaan op zoek naar schelpen en aanspoelsels als krabben, zeesterren en wier. We lopen langs de zee heen en terug wat verder op het strand. Na afloop bekijken we de vondsten met elkaar in een strandtent met koffie of iets anders. Info en aanmelden: natuurlijkwestland@delfland.knnv.nl . Geef je op om op de hoogte te blijven van eventuele wijzigingen. Deze activiteit is een onderdeel van het project Groene Strand om de natuur op het strand meer kans te geven en meer daarvan kennis te maken.
28 januari, 10.00 – 12.30, Wilgenknotten	Op de volgende plaatsen worden wilgen geknot: Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland . Heerlijk in de buitenlucht, de spieren gebruiken en gezamenlijk koffiedrinken. Voor gereedschap, koffie, thee, koek en een heerlijke kop soep wordt gezorgd. Het is raadzaam stevige schoenen en nauwsluitende kleding te dragen. Bij regen gaan de activiteiten niet door. Belangstellenden boven de 15 jaar zijn welkom die graag hun handen uit de mouwen steken. Vraag nadere Informatie en een aanmeldingsformulier aan via natuurlijkDelfland@knnv.nl . Na aanmelding wordt een bevestiging en een knotinstructie toegestuurd.
31 januari, 10.00 – 12.30, Wilgenknotten	Op de volgende plaatsen worden wilgen geknot: Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland . Heerlijk in de buitenlucht, de spieren gebruiken en gezamenlijk koffiedrinken. Voor gereedschap, koffie, thee, koek en een heerlijke kop soep wordt gezorgd. Het is raadzaam stevige schoenen en nauwsluitende kleding te dragen. Bij regen gaan de activiteiten niet door. Belangstellenden boven de 15 jaar zijn welkom die graag hun handen uit de mouwen steken. Vraag nadere Informatie en een aanmeldingsformulier aan via natuurlijkDelfland@knnv.nl . Na aanmelding wordt een bevestiging en een knotinstructie toegestuurd.
2 februari, 9.00 (eindtijd wordt ter plekke bepaald), Zwerfafval rapen Groene Strand	De eindtijd wordt ter plekke bepaald. Verzamelen: fietsenstalling op de hoek Schelpenpad en Zandmotorweg, 2681 VP Monster. Inlichting en opgeven bij medewerker@delfland.knnv.nl Een Groen Strand en zwerfafval horen niet bij elkaar Het Team Zwerfafval van het Groene Strand verzamelt peuken, plastic, touw. Zware stukken worden bij de strandbeheerder gemeld bij de gemeente Westland gemeld. Het gaat dus om gebiedsvreemde materialen. Neem een zak en naar behoefte handschoenen mee. Dit Team is een onderdeel van het project Groene Strand Zandmotor (GSZ). Zie over het project https://delfland.knnv.nl/werkgroep/westland/ - rol in het scherm door naar het project Groene Strand Zandmotor.
11 februari, 20.00 – 22.00, Lezing 'oevers'	De lezing gaat onder andere over soorten oevers en hun invloed op de natuur. Het wordt gehouden door Ingrid ter Woorst, voormalig lid Hoogheemraad, en is in het Tuincomplex Vijvertuinen, Kerkpolderweg 3, 2625 EB Delft, in Clubhuis Het Giertje . Inloop

vanaf 19.30. Na de pauze is er meer informatie over ons jaarthema 'oevers', Gezien de beperkte ruimte is aanmelden verplicht, je krijgt dan het programma toegestuurd. Meld je aan via oevers@delfland.knnv.nl

Waarnemingen

Stuur eventueel zelf je waarneming ook op naar www.waarneming.nl. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. e zullen de waarneming alleen als tekst in de nieuwsbrief opnemen.

Roodbruine
schijnridderzwam- Huub
van 't Hart

Witte reiger- Karin Flier

Eerste grote
sneeuwkllokjes- Fam van
Veldhoven

Knobbelzwaan- Lia Claus

Groot dooieermos- Alex Koppert

Paddestoel (soort
onbekend)- Alex
Koppert

Ochtendmist- Lia Claus

Boomstammetjes gezaagd door
knotploegen van Natuurlijk
Delfland voor Paddington de
bever van Wildopvang
Haaglanden- Ondine Kloppenburg

Zonsopkomst- Bruun van der Steuijt

Waarschijnlijk een waterral- Margot

Vos van Frans Jansen bij de
egelvoerplek in de Vijvertuinen- Huub
van 't Hart

Steenmarter van Frans Jansen bij de
egelvoerplek in de Vijvertuinen- Huub
van 't Hart

Het rondje van Jos

Na de invallende dooi werd het Van Weerden Poelmanpad bezocht, met in het slootje bij het ILSY-plantsoen beginnende stengels van vermoedelijk riet. Langs de oostkant van het pad bloeiden verspreid zo'n veertig madeliefjes. Opvallend waren grote stroken molshopen, met tellingen van ca. 25, 50, 25 en 20; foto's zijn ingestuurd naar waarneming.nl. De activiteit van mollen werd mogelijk versterkt door de hoge temperatuur na de sneeuw; deelname aan de mollentelling bleef achterwege. Verder werden twee waterhoenen gezien in een sloot aan de oostkant en vormde de smeltende sneeuw op het balkon een bijzondere guirlande.

Guirlande op balkon

Waarschijnlijk beginnende
stengels van riet

Madeliefje

Waterhoen verstopt

Terugblik activiteiten

Knotten bij Abswoude 64 op 11 januari

We waren met een groep van 23 knotters en ondanks de grote opkomst bleek het toch weer meer werk dan gedacht. Het grootste deel van de groep heeft de oprijlaan helemaal afgeknot en met een klein groepje zijn we na de koffiepauze aan het geriefhoutbosje bij de Nieuwe Mandjeskade begonnen. Zowel om 11 uur tijdens de koffiepauze als om half een toen we gestopt zijn, zijn prima verzorgd door de eigenaren met koffie en koeken en erwten- en tomatensoep (vegan). Na een dankwoord van de eigenaresse, Lidia, kreeg iedereen ook nog een cadeau, een zakje walnoten, uit hun eigen boomgaard. Hier willen we dus nog wel vaker terugkomen. Al met al een geslaagde knotochtend.

Knotten in Rijswijk op 17 januari

De knotploeg van het Wilhelminapark is in het bezit geraakt van negen ladders. Dankzij een advertentie in het AD-Haagse Courant werden de ploeg verschillende ladders aangeboden. Nadat het vervoersprobleem was opgelost en de ladders op maat waren gezaagd, zijn de ladders overgedragen aan de Stichting Natuurtuin Wilhelminapark Rijswijk. De ladders krijgen daar een goed onderdak en kunnen door de knotploeg (en waar mogelijk door de leden van de Stichting) dankbaar gebruikt worden.

Knotten in Westland op 17 januari

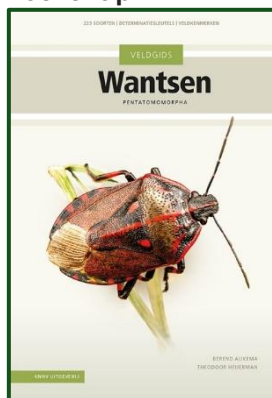
Vorige week zijn wij langs de Nieuwe Vaart in 's Gravenzande begonnen en vandaag zijn wij daar verder gegaan met knotten. Jan nam de 38 jong aangeplante wilgen onder zijn hoede, die aan het begin van de vaart waren aangeplant. De groep was druk in de weer met 10 vol begroeide bomen. Ook was er nog werk te doen in de 's Gravenzandse Bosjes, daar werd uiteindelijk één boom afgemaakt. Een grote groep **Canadese Ganzen** was in het open veld neergestreken en zij waren nogal luidruchtig.

Er is geen boom die zijn takken zo gewilg laat bewegen. De wilg dus.

Tips en sterrenhemel

Boekentip

Wantsen- Berend Aukema en Theodoor Heijerman

De *Veldgids Wantsen – Pentatomomorpha* is een rijk geïllustreerd standaardwerk waarmee Nederlandse wantsenfamilies en alle soorten binnen de Pentatomomorpha nauwkeurig gedetermineerd kunnen worden. De gids behandelt 223 in Nederland waargenomen soorten en 24 te verwachten soorten uit België en Duitsland, verdeeld over vijf superfamilies. Per soort worden herkenning, biologie, verspreiding en fenologie beschreven, ondersteund door detail- en habitusfoto's, verspreidingskaarten en fenogrammen. Dankzij de duidelijke, gefotografeerde determinatiesleutels is de gids geschikt voor zowel specialisten als enthousiaste natuur- en insectenliefhebbers. **Leden van Natuurlijk Delfland krijgen 10% korting op boeken van KNNV Uitgeverij. Bestel het boek nu op: natuurlijkdelfland@knnv.nl**

Tip voor de natuurrijke tuin

Je kunt nu fruitbomen snoeien. Wintersnoei geeft minder groeiexplosie dan zomersnoei. Haal doodhout weg. Laat top en gestelttakken ongemoeid. Is daar eerder in gesnoeid dan heb je waarschijnlijk waterloten. Haal verticale exemplaren weg, maar niet degene die aan het eind van de gestelttak zit... Dat je niet kan snoeien bij vorst is achterhaald. Snoei liever bij vorst dan bij waterig weertje. Kijk goed wat je doet!

Sterrenhemel

Saturnus is 's avonds zichtbaar in het zuidwesten als een ietwat gelig lichtpunt. Op vrijdag 23 januari 2026 staat de maansikkel boven Saturnus. Dat kan helpen om de planeet te identificeren aan de hemel. De ringen van Saturnus maken in 2026 maar een kleine hoek met het baanvlak van de aarde. Ze zijn daarom met telescoop zichtbaar als een fijne streep. Op het einde van het jaar zullen de ringen al beter zichtbaar zijn. Op dinsdag 20 januari 2026 kan je een half uur na zonsondergang een ragfijne maansikkel zien laag in het westen. Met een verrekijker heb je meer kans op succes.

Overige tips en artikelen

Winterlezingen van Floron

Voor wie van wilde planten houdt of er wat meer van wil weten heeft Floron een weer serie winterlezingen. Ook eerdere lezingen zijn via de site terug te kijken.

Zie <https://www.floron.nl/Activiteiten/Skip-je-Winterdip>

Resultaten eindejaarsplantenjacht

De landelijke resultaten van de eindejaarsplantenjacht zijn bekend. Het madeliefje staat weer op 1, gevolgd door straatgras en paarse dovenetel. Gemiddeld werden er zo'n 13 soorten gezien.

Voor de volledige uitslag zie

<https://www.verspreidingsatlas.nl/projecten/floron/plantenjacht/kaart.aspx>

(Commentaar Natuurlijk Delfland) De toelatingseisen voor vergif zijn ook nog eens veel ruimer dan de ecologische KRW-doelen, wat leidt tot overschrijdingen en extra zuivering van drinkwater, ondanks dat de stof officieel is toegelaten, omdat het toelatingsproces (Ctgb) onvoldoende rekening houdt met de effecten op het waterleven en de accumulatie van stoffen.

<https://www.waterforum.net/zes-gewasbeschermingsstoffen-structureel-boven-toelatingsnorm/>

Biodiversiteit Groningse sloten in 30 jaar tijd flink minder

<https://www.h2owaternetwerk.nl/h2o-actueel/biodiversiteit-in-groninger-sloten-laatste-decennia-flink-afgenomen>

Tenslotte

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging. Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[Klik hier](#)

Wij helpen je uit te vliegen.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk
Delfland

delfland.knnv.nl

Delen mag

We vinden het fijn als je deze Nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.

Aanmelden landelijke Nieuwsbrief

Ook onze landelijke vereniging geeft een Nieuwsbrief uit. Als je deze wilt ontvangen ga naar <https://knnv.nl>

Afmelden Nieuwsbrief Natuurlijk Delfland

Stuur een lege email (zonder daar iets aan te veranderen) aan:

Nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe, of mail zelf naar natuurlijkdelfland@knnv.nl.

Colofon

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door:

Leden – vermeld in bijdragen

Hannah Loggen - redactie

Marian van den Beitel - redactie

Geert van Poelgeest - eindredactie en versturen

Het redactieadres is nieuwsbrief@delfland.knnv.nl.